

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē
॥ viṃśatyadhikaśatatamaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by
Sunder Kidāmbi
with the blessings of
śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan
His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ viṃśatyadhikaśatatamaḥ sargaḥ ॥

śrīrāmasyānunayēnēndrēṇa mṛtavānarāṇāmujjīvanam
dēvānām prasthānam vānarasēnāyā viśrāmaśca

pratiprayātē kākutsthē
mahēndraḥ pākaśāsanah |
abravīt paramaprītō
rāghavam prāñjaliṃ sthitam ॥ 6.120.1 ॥

amōgham darśanam rāma
tavāsmākam nararṣabha |
prītiyuktāḥ sma tēna tvam
brūhi yanmanasēpsitam ॥ 6.120.2 ॥

ēvamuktō mahēndrēṇa
prasannēna mahātmanā |
suprasannamanā hr̥ṣṭō
vacanam prāha rāghavaḥ ॥ 6.120.3 ॥

yadi prītiḥ samutpannā
mayi tē vibudhēśvara |

vakṣyāmi kuru mē satyaṃ
vacanaṃ vadatām vara || 6.120.4 ||

mama hētōḥ parākrāntā
yē gatā yamasādanam |
tē sarvē jīvitaṃ prāpya
samuttiṣṭhantu vānarāḥ || 6.120.5 ||

matkṛtē viprayuktā yē
putrairdāraiśca vānarāḥ |
tān prītamanasaḥ sarvān
draṣṭumicchāmi mānada || 6.120.6 ||

vikrāntāścāpi śūrāśca
na mṛtyuṃ gaṇayanti ca |
kṛtayatnā vipannāśca
jīvayaitān purandara || 6.120.7 ||

matprijēṣvabhiraktāśca
na mṛtyuṃ gaṇayanti yē |
tvatprasādāt samēyustē
varamētamaḥ vṛṇē || 6.120.8 ||

nīrujō nirvraṇāṃścaiva
sampannabalapauruṣān |
gōlāṅgūlāṃstatharkṣāṃśca
draṣṭumicchāmi mānada || 6.120.9 ||

akālē cāpi puṣpāṇi
mūlāni ca phalāni ca |

nadyaśca vimalāstatra

tiṣṭhēyuryatra vānarāḥ || 6.120.10 ||

śrutvā tu vacanaṃ tasya

rāghavasya mahātmanaḥ |

mahēndraḥ pratyuvācēdaṃ

vacanaṃ prītisaṃyutam || 6.120.11 ||

mahānayaṃ varastāta

yastvayōktō raghūttama |

dvirmayā nōktapūrvaṃ ca

tasmādētad bhaviṣyati || 6.120.12 ||

samuttiṣṭhantu tē sarvē

hatā yē yudhi rākṣasaiḥ |

ṛkṣāśca saha gōpucchai -

rnikṛttānanabāhavaḥ || 6.120.13 ||

nīrujō nirvraṇāścaiva

sampannabalapauruṣāḥ |

samutthāsyanti harayaḥ

suptā nidrākṣayē yathā || 6.120.14 ||

suhṛdbhirbāndhavaiścaiva

jñātibhiḥ svajanēna ca |

sarva ēva samēsyanti

saṃyaktāḥ parayā mudā || 6.120.15 ||

akālē puṣpaśabalāḥ

phalavantaśca pādapāḥ |

*bhaviṣyanti mahēṣvāsa
nadyaśca salilāyutāḥ || 6.120.16 ||*

*savraṇaiḥ prathamam gātrai -
ridānīm nirvraṇaiḥ samaiḥ |
tataḥ samutthitāḥ sarvē
suptvēva harisattamāḥ || 6.120.17 ||*

*babhūvurvānarāḥ sarvē
kiṃ tvētaditi vismitāḥ |
kākutstham paripūrṇārtham
dṛṣṭvā sarvē surōttamāḥ || 6.120.18 ||*

*abruvan paramaprītāḥ
stutvā rāmam salakṣmaṇam |
gacchāyōdhyāmitō rājan
visarjaya ca vānarān || 6.120.19 ||*

*maithilīm sāntvayasvainā -
manuraktām yaśasvinīm |
bhrātaram bharatam paśya
tvacchōkād vratacāriṇam || 6.120.20 ||*

*śatrugnaṃ ca mahātmānaṃ
mātṛḥ sarvāḥ parantapa |
abhiṣēcaya cātmānaṃ
paurān gatvā praharṣaya || 6.120.21 ||*

*ēvamuktvā sahasrākṣō
rāmam saumitriṇā saha |*

vimānaiḥ sūryasaṅkāśai -

ryayau hr̥ṣṭaḥ suraiḥ saha || 6.120.22 ||

abhivādya ca kākutsthaḥ

sarvāṃstāṃstridaśōttamān |

lakṣmaṇēna saha bhrātrā

vāsamājñāpayat tadā || 6.120.23 ||

tatastu sā lakṣmaṇarāmapālītā

mahācamūrhṣṭajanā yaśasvinī |

śriyā jvalantī virarāja sarvatō

niśā praṇītēva hi śītaraśminā || 6.120.24 ||

*|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikiyē ādikāvyē
yuddhakāṇḍē viṃśatyadhikaśatatamaḥ sargaḥ ||*